

Támadás a Magyarok Világszövetsége ellen

Alapos indok helyett politikai szándékok

Kimódolt vagy igazi botrány? Arra való, hogy elterelje a figyelmet a nemzeti intézmények elleni általános összefüggésről, vagy éppen e támadás nagyobb összefüggésbe illeszkedik? Milyen összefüggésben lehet az alapszerződés-hisztóriával, ha már annyira hangsúlyozzák, hogy nincs összefüggésben azzal? Sokakban merültek fel ezek a kérdések azzal a közismertté vált kollektív nyilatkozattal kapcsolatban, amelyet ötvenkét (a közlés óta néhányval több), határainkon inneni és túli, többé-kevésbé ismert magyar értelmiségi nyújtott be az Országgyűlésnek „a Magyarok Világszövetségének megújításáért”.

A nyilatkozat aláírói „sajnálattal és aggodalommal” állapítják meg, hogy az MVSZ „nem felel meg hivatásának: továbbra sem az összmagyarságot tömörítő, pártokon kívül és felül álló reprezentatív szervezet, nem a 15 milliós magyarság hanem — nevét meghazudtolva — egyetlen politikai irányzat »világszövetsége«. Ez az irányzat, amely Magyarországon elvesztette a nemzet többségének bizalmát, a maga behatárolt világnézetén kívül semmilyen más felfogást nem tűr meg maga mellett.” Az aláírók szerint az MVSZ-ben „nyoma sincs a demokraciának”, „feltámadt a személyi kultusz”, a választásokat manipulálják, a vezetést a kezében tartó „klikk” a vele egyet nem értő kisebbségi vezetőket nem engedi szóhoz jutni, világhírű magyar egyéniségekkel többnyire nincsen kapcsolata. Az aláírók — az MVSZ egyik alelnökének nyílt levelére hivatkozva — „megengedhetetlen anyagi szabálytalanságok hosszú soráról” beszélnek, a költségvetési támogatással való elszámolásra szólítják föl az MVSZ vezetőit. A nyilatkozat aláírói föl hívják az MVSZ működését költségvetési támogatással biztosító magyar országgyűlést, „gyökeresen gondolja át a világszövetség a nemzet szempontjából fontos céljait és tevékenységét, vitassa meg annak erkölcsi feladatait, soraiban a demokrácia alkalmazásának előírásait, és tisztázza anyagi helyzetét, valamint a szükséges forrásfelhasználási és ellenőrzési előírásokat”.

Az MVSZ sajtószolgálatának válasznyilatkozata sajnálatosnak minősítette, hogy a kritika „nem a tényeken alapul. Állításai tételesen cáfolhatók. Így megtéveszthették azokat a jóhiszemű értelmiségieket, akik azt kézzel látták el... — ...Akik ma bírálják bennünket, azok a fent említett találkozótól tüntetően távol tartották magukat. Kétségeiket hangoztatták az újabb »magyarkodó sereglés« miatt. Messziről fogalmazták meg kérdéseiket: miért nem pártárnyok szerint állt föl az elnökség. Most

Magyar Mérnökök és Építészek Világszövetsége
Zürich, 1992. március 21.

Közlemény

A Magyar Mérnökök és Építészek Világszövetsége svájci csoportja ez év március 19-én tartott rendszeres vezetőségi ülésén egy fegyelmi eljárás során azonnali hatállyal törölte Nagy Csaba vezetőségi tagságát.

Az eljárás kiindító oka a Pesti Riportban Budapesten 1991. szeptember 2-án és 3-án Vezényi Pál tollából, Nagy Csaba kérésére megjelent cikksorozat volt, amely mélyen megsérti a Svájcban élő emigrációs magyarság hírnevét, etikai és érzelmi felfogását és károsítja érdekeit.

A szövetség vezetősége nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a cikksorozat megjelenése a szövetség tudtán kívül történt, annak ellenére, hogy Nagy Csaba a cikkek megjelenésének időpontjában mint elnökségi tag a csoport vezetésével volt megbízva. Szükségesnek tartja, hogy elhatárolja magát a cikkek tartalmától, írójától és megrendelőjétől. Ezután fejezi ki sajnálatát, hogy a cikksorozat és következményei a magyar emigrációs szervezetek erkölcsi érzelmeit bántalmazta.

A MMÉP svájci csoportja reméli, hogy ez a vezetőségében történt személyi változás ismét lehetővé teszi és megerősíti jóbaráti szellemben minden Svájcban lévő szervezettel széles körű együttműködését.

A csoport elnöksége: Pálos György, Vadász Lajos, Zweifel-Thury Ludmilla.

pedig a pártatlanságot kéri rajtunk számon”. A pénzügyi visszasságokra „válaszunk eddig is és most is az, hogy állunk bármilyen pénzügyi vizsgálódás, gazdasági átvilágítás elé. Ahogy gazdálkodásunkban, pénzügyeinkben eddig sem találtak semmilyen eljárásra okot adó tény, biztosak lehetünk, hogy ezután is így lesz.”

Figyelemre méltó, hogy a kollektív nyilatkozat szerzője(i?) hosszasan idézi az anyanyelvi konferencia elnökének, Pomogáts Bélának tavaly no-

vemberben a Magyar Nemzetben közölt, az MVSZ-t bíráló cikkét. Maga Pomogáts Béla azonban nem írta alá a mostani nyilatkozatot, mi több, egyes hírek szerint tiltakozott, amiért kritikus sorait beleépítették. A Magyar Hírlapban nyilatkozatot tett közzé arról, hogy „sajnálom, hogy az anyanyelvi konferencia neve ebbe a vitába belekeveredett”, mivel az ragaszkodik az MVSZ-szel kialakult jó együttműködéshez, bár „a világszövetség 1991. decemberi átalakulásának megszervezését és végrehajtását ma is súlyosan elhibáztak és méltatlanul tartom: erről egyébként akkor nyilatkoztam a Heti Magyarországnak (1992. január 2.)”.

A kollektív nyilatkozat — megszövegezésének és megszervezésének e „kis korrekcióján” kívül is — várható módon azonnali és széles körű sajtóvisszhangot váltott ki. Bár a Duna Televízió híradása szerint több megkeresett hazai aláíró elzárkózott attól, hogy nyilvánosan indokolja cselekedetét, az MVSZ vezetői és néhány aláíró mégis vállalta a szembesülést a nyilvánossággal. Ezek közül különösen érdekes **Eörsi Istvánnak** az aláírásához a Magyar Hírlapban fűzött állásfoglalása, mely szerint az MVSZ „jelentékeny anyagi eszközökkel és befolyással rendelkező hatalmi-ideológiai központ, melynek még a mindenkori magyar kormánytól is sikerült függetlenítenie magát. Megújítására csak akkor nyílna némi esély, ha a kormány vagy az Országgyűlés szigorú vizsgálatnak vetné alá — főként pénzügyi-gazdálkodási szempontból — eddigi tevékenységét.”

Nem kevésbé érdekes az egyik aláíró, **Bodor Pál** nyilatkozata a Kossuth rádióban, mely szerint „szolidaritásból” írta alá a nyilatkozatot, egyébként „nem ismerem belülről a világszövetséget. E tekintetben az elhangzott fenntartások indokoltak, amennyiben soha nem vettem részt semmiféle világszövetségi vizsgálatban...”

— A nemzeti intézmények elleni liberál-bolsevik támadássorozat részeként került most sor az MVSZ elleni támadásra, annak megnövekedett aktivitása miatt — nyilatkozta lapunknak **Bakos István**, az MVSZ főtítkára —. Az aláírók közül **Méray Tibor** és **Eörsi István** már korábban megtámadott bennünket a sajtóban.

A főtítkár szerint a nyilatkozat szövegét a Romániából Svájcba, majd onnan Magyarországra települt, a Magyar Hírlapnál újságíróskodó **Nagy Csaba** mérnök-közgazdász írta.

— Nagy Csaba Svájcban hiteltelenné vált, romboló tevékenységet fejtett ki az ottani magyarság körében, kizárták a magyar mérnökök és építészek világszövetségének svájci tagozatának vezetőségéből — mondja **Bakos István**. — Az aláírók közt pedig nincs nyilvánírtott tagunk, legalábbis az egyéni tagok sorában. Legfőbb valamilyik tagszervezetünk tagjai lehetnek. Amerikából és Ausztráliából jelezték, hogy az ottani aláírókat nem ismerik, a magyarságért eddig semmit nem tettek. Nyilvánvalóan külső támadás áldozatai vagyunk. **Eörsi** világosan megfogalmazza, hogy az bántja őt, hogy az MVSZ „jelentékeny anyagi eszközökkel és befolyással rendelkező hatalmi-ideológiai központ, melynek még a mindenkori kormánytól is sikerült függetlenítenie magát”. Ugyanakkor a nyilatkozatban azzal a régi váddal illetnek bennünket, hogy kötődünk a régebbi kormányhoz. Az MVSZ szervezeti felépítése elég biztosíték arra, hogy valóban demokratikus és kellő toleranciával építkező szervezet legyen, hiszen valamennyi testület, így az elnökség egyharmad részét a nyugati magyarság képviselői, másik harmadát a Kárpát-medence magyarságának delegátusai alkotják, és csak a harmadik harmadot az anyaországiak. Csakis ez utóbbiak esetében lehet szó arról, hogy mondjuk a Pofosz talán nagyobb reprezentációval bírt, de e téren is változás történt.

hiszen nem ismerem belülről a világszövetséget. E tekintetben az elhangzott fenntartások indokoltak, amennyiben soha nem vettem részt semmiféle világszövetségi vizsgálatban... (Ráadás, MR, Kossuth, március 8.)

Csoóri Sándor, az MVSZ elnöke: — Ha akkor nem akartak részt venni a munkában, most nem tudom, milyen jogon akarnak bírálni. Ha bent lennének, mindent megtehettek volna, bírálhatnának. Azt tudniuk kellene, hogy ha nem lett volna a világszövetség, nem lett volna ez a '92-es világtalálkozó, ma nem lenne Duna Tv. (Híradó, MTV1, március 8.)

Ciprusz Éva műsorvezető: — Szerkesztőségünk több, hazánkban élő, a dokumentumot aláíró személyiségtől próbált interjút kérni. De a megkeresettek elzárkóztak ettől a lehetőségtől. (Híradó, Duna TV, március 8.)

(Forrás-Mahir Observer)

Nagy Csaba mérnök-közgazdász: — Ennek nyilvánosságra hozatalával nem lehetett várni. A MVSZ annyira a Magyar Demokrata Fórum és Pofoszhoz a szerve, amelyek ugye közel áll az MDF-hez, hogy mind a nyilvánosság, mind az országgyűlés előtt fel kellett tárnunk ezeket a dolgokat, hogy mindenki foglalkozzék vele. (Híradó, MTV1, március 8.)

Bodor Pál újságíró: — Pomogáts Bélát és **Jakabfi Ernőt**, az Erdély-szerterre híres **Jakabfi Elemér** fiát rendkívül szavahihető embernek tartom, és úgy érzem, hogy egy olyan nyilatkozat, amely az ő álláspontjukra épül és amelyet **Beke Katától Fejtő Ferencig** megannyi tekintélyes ember aláírt, valamilyen szolidaritásra kötelez engem is. De hozzá kell tennem, az ilyen közös nyilatkozatok soha nem tükrözhetik valamennyi nyilatkozó külön-külön árnyalt pontos véleményét. Éppen ezért én magam is egy eszszét írok erről... Nem egy szervezeti jellegű vitát kívánok én kezdeményezni, vagy folytatni,

A főtitkár elismeri, a megújult MVSZ-nek még nem volt elég ideje arra, hogy elérje a világ 15 milliós magyarságát, nem tudja teljes egészében reprezentálni a magyarságot, de mostanában az anyaországi tevékenység fokozásával egyre több hazai szervezet és személy csatlakozik a szövetséghez. Sőt a mostani támadások föl erősítették az MVSZ iránti szolidaritást, az elmúlt napokban többen, köztük ismert közéleti személyiségek is, jelentkeztek belépési nyilatkozattal.

— Addig nem vettem át az MVSZ költségvetését, amíg egy nemzetközi könyvvizsgáló céggel azt át nem vizsgáltattam, és rendben nem találták — válaszolja az anyagi visszasságok vádjára Bakos István. — Tisztán állunk a magyar nemzet és a parlament színe előtt.

A vezetőség az MVSZ választmányának tartozik elszámolással, amelynek éppen nemsokára, április 22—23-án lesz ülése. Az elnökség már elővéleményezte a gazdasági beszámolót. Bakos

A Magyarok Világszövetsége egyeztető értekezletén, a határainkon túli magyarság szervezeteinek képviselői és jeles személyiségei március 3-án kiadott állásfoglalásukban „reményeiket és aggodalmukat fogalmazták meg az előkészítés szakaszában lévő magyar—román és magyar—szlovák alapszerződésekkel kapcsolatban. Magyarország szavatolja az említett országokkal közös határainak sérthetetlenségét. Ezzel egyenrangú követelmény a határon túl élő magyar nemzeti közösségek helyzetének teljeskörű rendezése. Helyeselték, hogy a magyar politika felelős képviselői ebben, az egész magyarság jövőjét érintő kérdésben kikérték a magyar kisebbségi közösségek képviselőinek a véleményét. A politikai prioritásokkal kapcsolatban megállapították, hogy a kisebbségi közösségek helyzetének a rendezését nem szabad alárendelni más nemzetközi politikai folyamatoknak — a különböző kérdések párhuzamosan rendezendők. A résztvevők országaik tapasztalatai alapján figyelmeztettek arra, hogy a jelenlegi román és szlovák politikai környezet nem kedvező az alapszerződések kulcskérdéseiként megjelölt feladatok együttes kezeléséhez. A megoldás módját és keretét a létező példák és minták alapján a jelenlévők a nemzeti közösségek belső önrendelkezési jogának — a jogot megjelenítő autonómiaformáknak — a biztosításában jelölte meg. Ugyanakkor szükséges a folyamat végeredményét illető nemzetközi garanciák megjelölése, valamint az alapszerződésekben megfogalmazott tételeknek az illető országok törvénykezésébe való beépítése. (...)”

főtitkár szerint akár ők maguk kérik majd az országgyűlés pénzügyi bizottságától a meghallgatást, hogy elejét vehessék a hasonló vádaknak.

— *Ha közismert liberális értelmiségiek, például az aláírók fölvetelüket kérnék az MVSZ-be, elzárkóznának előlük?*

— A tagfelvételhez szükséges formásokat betartva, ha egyetértenek az MVSZ alapszabályában megfogalmazott célokkal, nevezetesen készek cselekedni a magyar kultúráért, a magyar nyelvért, egyáltalán a magyarságért, akkor természetesen mindenkit szeretettel várunk. Mindenkit, aki építeni akar, nem rombolni. A kapunk nyitva áll.

Az aláírók nyilatkozatukat eljuttatták az Országgyűlés elnökéhez is azzal a kéréssel, hogy azt a parlament tűzze napirendre. A házbizottság állásfoglalása szerint azonban a társadalmi szervezetek alkotmányban rögzített autonómiáját sértené, ha a törvényhozás beavatkozna az MVSZ ügyeibe.